

Előfizetési árak:
 egész évre 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetések márnakalt árák szerint.
 A lap megjelenik minden oad-
 törtékhöz.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 ha a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adandók.
 Kiadóhivatal: Isván-utca 9.
 ha a lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előfizetési pénzek küldendők
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

„Idegen! Földönfutó!”

Ujpest, szept. hó 18-án.

Tökéletes és nagy igazságot mondott Galovics Győző rákos-csabai plébános, gödöllői beszédében akkor, amidőn kijelentette, hogy: „Az igazság egyesül, az ellenzéki pártok pedig magok is széjjel vannak tagolva. Az igazság örömele okoz, az ellenzéki pártoknál pedig csak keservre bukkanunk!”

E kijelentés hű tükre a gödöllői kerület függetlenségi pártjának, a mely először Tankóért lelkesült, aki kijelentette, hogy testestől-lelkestől függetlenségi, de se a Kossuth Ferencz se az Ugron Gábor-féle pártárnyalathoz nem csatlakozik; később visszalépette Tankót s Várady Károlyt, az Ugronistát akarta felléptetni; végre elejtette ezt is, s Olay Szilárdnak hallgatta meg Gödöllőn a programbeszédjét, aki magát független 48-asnak, agráriusnak és demokratának jelentette ki és — Ugronista!

Olay Szilárd programbeszédjének közjogi fejtegetéseivel nem foglalkozunk, s csak annyit jelentünk ki, hogy ma már nem elég a függetlenségi 48-as képviselőjelöltnek azt kiáltani: „Én a Kossuth Lajoselveinek híve vagyok!” ma már azt kívánja, és jogosan kívánja a függetlenségi 48-as képviselőktől a nemzet, hogy Kossuthelveit ne csak vallják, hanem azok szerint éljenek és cselekedjenek is; már pedig Olay Szilárd programbeszédje után kénytelenek vagyunk legnagyobb sajuálatunkra konstatálni, hogy ő Kossuthelveinek nem híve, hanem megtagadója; kénytelenek vagyunk konstatálni, hogy ő Kossuth Lajos legszebb elvét: az egyenlőséget és a testvérisé-

get lábbal tiporta akkor, amidőn programbeszédjében ezeket mondá:

„Éppen azért megfoghatatlannak tartottam én, miként történhetett az meg 5 évvel ezelőtt, hogy e becsületes, tisztességes jó érzésű függetlenségi kerület egy idegen földönfutó képviselőt választott. Uraim kérem ezt a hibát reparálni kell!”

Tisztelt függetlenségi képviselőjelölt úr, programbeszédjének ezt a szarvas-hibáját megreparálni nem lehet!

Nem lehet pedig azért, mert a gödöllői választó kerületnek egyik politikai pártjában sincsen, nem lehet olyan józan gondolkozású, felfilágosodott választó polgár: aki a kerület volt képviselőjét, Volfner Tivadart „idegennek és földönfutónak tartaná.” És ha van, akkor az se nem függetlenségi, se nem 48-czas, se nem demokrata, hanem antisemita, ki a jogegyenlőséget és testvériséget arczulesapkodja.

Ha Kossuth Lajos tudhatná, hogy Magyarországnak olyan képviselőjelöltje is van, aki az ő elveinek köpenyegébe burkolózva Magyarországra választó választható honpolgárait felekezetek szerint osztályozza, s az ország sorsát is felekezeti szempontok szerint akarja intézni; ha Kossuth Lajos halhatná, hogy Magyarországon olyan képviselőjelölt is van, aki az ő zászlaját, a függetlenségi zászlót lobogtatva, képviselőjelölt társára azt mondja hogy az „idegen, földönfutó”: akkor bizonyára megfordulna sírjában s azt kiáltaná feléje: Apage Satanás! Nincs igazság a te szavaidban, s nem lesz öröm a te tetteidben.

A gödöllői kerületnek volt képviselője

s jelenlegi szabadelvűpárti képviselőjelöltje nem idegen, nem földönfutó ebben a kerületben. Ennek a kerületnek a szülötte, húsa és vére ő, s ha nem is lenne az, azzá lett öt évi működésével, amelylyel a kerület községeknek és választó polgárainak a javát oly sikeresen mozdította elő.

De igenis idegenek e kerületben Olay Szilárdnak az idézett s programbeszédjében használt kijelentései, melyekkel nem a kerület volt képviselőjét, hanem önmagát, a függetlenségizászlót, Kossuth elveit s a kerületet sértette meg.

E sérelmet, a gödöllői kerület azzal fogja visszatörölni, hogy annak a szabadelvűpártnak, amely az igazi jogegyenlőséget és testvériséget még a függetlenségi párttal szemben is megvédi, diadalra fogja vinni a zászlaját s Volfner nevével győzni fog a választás napján.

Föl tehát kerületünk szabadelvű választó polgárai, vállat a válhoz, sorakozunk a valódi szabadelvűség zászlajához, mert nekünk, ha hazánkat, nemzetünket és különösen kerületünket, nem akarjuk a felekezeti politikának, a gyűlölködő antisemitizmusnak áldozatul a karjai közé dobni: azzal az idegennel s földönfutóval ismét győznünk kell!

Választási mozgalmak. A választási mozgalmak teljes erővel megindultak az egész gödöllői kerületben.

A választás napján minden valószínűség szerint négy politikai párt fog egymással szemben állani, nevezetesen a szabadelvűpárt, amely Volfner Tivadar nevével indul a győzelemre; a függetlenségipárt, amely Olay Szilárdot jelölte legujabban; a szociáldemokrata

Sasnak veréb fia.

— Igaz történet. —

Husz évig elrejtve aludta álmát Zelenelaki Ábris, Borz-megye hőse, a ki 1849-ben gverilláival annyiszor rácsapott, mint a keselyű, az osztrák csapatokra az erdős hegyesség szűk, meredek útjain. Főleg az olyan csapatokra, melyek élelmiszereket szállítottak a fősergeknek. Egy-egy kis diadala nagy riadalmat okozott az osztrákok közt, mert utána kénytelenek voltak napokig koplalni. A lakosság, melynek nyakára ültek, már ki volt fosztva tökéletesen, annak kamaráiból bizony nem sokatharásolhattak.

Végre azonban meg kellett dőlnie a bérczek hősének. Elfogták és felakasztották. Eltemették a mezőn, a bitó alatt, mint a közönséges haramiát. A hazai földet, melyet vitéz karral védett, így akarták meggyalázzni; az ő testét azzal, hogy megfojtották benne a vért, a melynek az lett volna a hivatása, hogy oda omoljon a szentelt földre, melyért buzgott, lelkesült.

De éjjel érte ment-neje és több barátja. A zsarnok hatalom meglegedett életének elvételével; nem törődött többé a megszentelt földdel, holttestével.

A jó barátok utkönt, kiásták és ellopták. Vitték messze, a hegyek közé, a hol a sza-

kállas barátok kolostora állott a csodatevő Mária templomával. Annak a templomnak a kriptájába temették a megfojtott hőst és befalazták sírjának száját.

Vésővel karczoltak egy keresztet a márvány padlóra, a fal elé, a hová a halottat rejték; a falra még csak szénnel sem mertek volna keresztet húzni, hogy meg ne sejtsek a zsarnokság hiénái s elő ne huzzák a csontokat, hogy újra meggyalázzák.

Hogy miért van ott a kőpadlón a karczolt kereszt, azt senki más nem tudta, csak az özvegy, három jó barát, meg a zárda priorja.

Kis fia maradt a megölt Zelenelakinak. Árpád. Szakasztott az apja arezban, természetben, járásban, még a beszédje is olyan csengő kellemes tüzellel telt.

Tizenkét év múlva kezdett pirkadni az új élet. A megyékben megmozdulhatott a szabad vér. Lehult a lakat a hallgatásra kényszerített ajkáról, bár még nem adták vissza teljesen a jog szerint megillető szabadságot.

Árpád szereplő fiatal ember vojt már. Jó ajánlólevelet kapott a sörstől: atyja martiroságát; ezzel gyorsan vitethető magát előre a közpályán.

De a pirkadást hamar elfogta a borulat. Még mindig nem volt itt az ideje, hogy feljőjjön a nap. A szereplők hamar leszorultak a nyilvánosságról. Ki-ki ment ismét haza busan, vagy az ekéhez, vagy a kártyaasztalhoz. Divattá vált a boros palaezok közt

busulni; agyon inni, dözsolni a keserű életet.

Árpád az utóbbit választotta. Anyja, a kit megtört férjének gyászos vége, csak benne találta minden vigasztalását; azt hitte, ugy cselekszik jól, ha mindent megenged neki, nem szab korlátot semmiféle vágyának.

Árpád lett a leghiresebb mulató, legnagyobb kártyás és legkapósabb szerető. Bálványa a könnyűvérű asszonyoknak, esalátka a hű és gyöngye lelkű leányoknak.

Most már csak a jelen volt az övé. Eleinte észre tértette anyjának emlékeztetése, hogy gondoljon atyjára, őrizzen meg egy szemecskét a gyászból szívében; aztán nem gondolt többé semmire sem, csak a vigalomra és a szerelemre. Maga sem tehetett többé róla, hogy egész lénye felolvadt a kalandos élet vágyába.

Az életben levő jó barátok azonban nem feledkeztek meg a hős apáról.

A nemzet visszakapta szabadságát s vissza hősét. Igaz, hogy holtan, de megsirathatta őket most már szabadon, emléket állíthatott dicsőséges nevüknek.

Borz-megye is hálásan emlékezett meg Zelenelaki Abrisról. A barátok elmentek a kolostorba s kivették a halottat a rejtékből. Nagy bizottság alakult, hogy fényes temetéssel vigyék a hamvakat a székváros temetőjébe s ott helyezték pompával az új sírboltba.

A bizottság elnöke, az alispán volt egyike azoknak, a kik segítették ellopní barátjuk holttestét.

párt, amely *Martinesek* újpesti kőművest és az *ujjászervezett* szocialdemokratapárt, amely *Bobek Ferencet* kiáltotta ki jelöltjéül.

A szabadelvű Volfnerpárt küzdelme tehát erősebb lesz mint sem gondoltuk, a párt szervezettsége, tagjainak lelkesedése s buzgó támogatása azonban azzal a biztos reménnyel kecsegtet, hogy Volfner zászlója ismét diadalmaskodni fog a kerületben, amelynek községeiben már mindenütt megalakultak a pártirodák is.

Volfner Tivadar a kerület községei közül f. hó 15-én Bagot, Hévíz-Györköt, Hévizt s Boldogot, — f. hó 16-án Zsámbokot, Valkót és Vácz-Szent-Lászlót, f. hó 17-én Isaszeget, Péczelt, Rákos-Csabát és Rákos-Kereszturt látogatta meg s mindenütt nagy lelkesedéssel és a személyes rokonszenvnek nyilvános jeleivel fogadtattott.

Volfner Tivadar f. hó 20-án Czikotát Csiktaresát, Kistaresát és Kerepest, — f. hó 21-én pedig Csömört és Mogyoródot s azután a többi községeket fogja meglátogatni úgy, hogy Ujpeste 26-án fog egyenesen Dunakeszről bevonulni.

A rákospalotai szabadelvűpárt, melynek Wágner Manó az elnöke, id. Ország Sándor és Széll Manó az alelnöke, Szávolyi Dezső és Hangonyi P. a jegyzője, megalakulása s Volfner Tivadar jelölése alkalmából a következő üdvözlő sürgönyt küldte Polner Lajoshoz, a gödöllői kerület szabadelvűpártjának elnökéhez:

Polner Lajos urnak Gödöllő.

Amidőn örvendetesen jelentjük Nagyságodnak a rákospalotai szabadelvűpárt megalakulását és ugyanezen gyűlésen Volfner Tivadarnak nagy lelkesedéssel egyhangulag való jelölését, egyidejűleg megragadjuk az alkalmat, hogy Nagyságodat, szeretett elnökünket, mint a gödöllői szabadelvűpárt kipróbált előharcosát, a legmelegebben üdvözljük.

Wágner s. k., elnök. K. Sávoly Dezső s. k., jegyző.

Az újpesti szabadelvűpárt irodahelyiségében (Károlyi-utca 2. sz. alatt) élénk élet uralkodik egész nap. A csoportbiztosok hűségesen beszámolnak működésükről s örvendetes jellel felemlítjük, hogy a pártirodában nagyon sokan jelentkeznek azon polgártársaink közül is, kik őt ér előtt a függetlenségipárt jelöltjét támogatták. A párt elnöksége legújában egy igen hazafias szellemben tartott felhívást intézett a polgártársakhoz, amely a következő szavakkal végződik:

— Kedves ösém, tudod, hogy miben fáradozunk. Az apádat akarjuk visszahozni a hegyközi barátok templomából.

— Hálás vagyok érte kedves urambátyám. Le vagyok kötelezve a családunk nevében. Látszik, hogy szerette a megye. . .

— Igen, szerette, szereti egész családot. Ott lesz minden megyei ur a temetésen. De még az asszonyok is.

Árpádnak felvillant a szeme, megleve nedett élte a ragyogó ünnepély képe.

— És bál lesz este, ugy-e?

— Bál? — nézett rá megdöbbenve az alispán.

— Ah, vagy úgy! Igen, igen. . . Hol is jár az eszem!

— Délután négy órakor tartja a bizottság végső ülését. Ekkor állapítjuk meg a programot. Nélküled, mint a család feje és első képviselője nélkül nem tehetjük.

— Négy órakor?

— Négykor.

— Ah, de kellemetlen. . . Nem mehetek urambátyám. . . Találkám van egy esinos leánynyal. . . Mi? Ezt csak nem mulasztatom el.

Az alispán nem bírt semmit sem válaszolni a kegyetlen beszédre. Elfordult és ment sietve ki. Fullasztotta az illatos szoba puhító levegője.

Künn a folyosón egy öreg könyecseppet törölt ki a szeméből.

„Sorakozunk azon zászló köré, melyre mint a liberális eszmék tántoríthatatlan előharcosa, Ujpest ujjaalakítója, községünknek minden nemes és jóert lelkesedő szülöttje, és a mult országgyűlési ciklus alatt minden tekintetben fényesen bevált szeretett képviselőnk Volfner Tivadar neve van felírva! Az ő nevével győznünk kell!”

A választás bírái. A kuria f. é. szeptember hó 17-én megválasztotta azokat a bírakat, a kik a megtámadott választásoknál ítélni fognak. *Rendes tagok* lettek: *Paiss András* és *Varrik Béla* tanácselnökök, *Ádám András*, *Fittler Imre*, *Székács Ferencz*, *Losonczy Ádám*, *Zachár Emil*, *Kelemen Mór*, *Asztalos Aba*, *Nagy Sándor* kuriai bírák. *Póttagok*: *Gyárfás Ferencz*, *Nedeczky Ödön*, *Tergovesics István*, *Bolgár Emil*, *Beck Hugó* és *Bene Kálmán* kuriai bírák.

E névsort elolvastva mindenki meggyőződhetik, hogy a kuriának tehetség, jártasság, igazságosság és megközelíthetetlen erkölcsi szigorúság dolgában a legtekintélyesebb bírái fognak a választások tisztasága felett itélni.

— **Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye** közönsége ma, f. é. szeptember hó 19-én rendkívüli közgyűlést tart — a *központi választmány* pedig a képviselő választásokra szükséges intézkedések és a választási elnökök, jegyzők, helyettesek kijelölése céljából f. é. szeptember hó 20. án d. e. 10 órakor a vármegyeszékházban ülést tart.

H I R E K.

— **Személyi hírek.** *Kemény Kálmán* vármegyei tb. főjegyző hosszabb ideig tartó szabadságáról visszaérkezvén, ismét átvette hivatalát. — *Dr. Mészöly László* szabadságáról még e hó 1-én visszatért. — *Dr. Szűcs Ödön*, az újpesti kir. járásbíró albirója 6 heti szabadságra Veszprémmegyébe utazott.

— **Gödöllői kegyelete.** F. hó 16-án ünnep volt *Gödöllőn Erzsébet* királyné emlékének áldozott a község lakossága. Az ünnepen, mely a királyné szobra előtt folyt le, részt vett testületileg minden Gödöllőn székelő hivatal. Ott volt a 48-as honvédek központi választmányának hat tagu küldöttsége is és a földmivelésügyi minisztérium képviselőiben három tagu küldöttség. A daloskör elénekelte a *Himnusz*-t s utána *Somló Sándor* emlékbeszédet mondott. Azután *Hackel Lajos* tanár harmóniumkísérettel *Somló Sándorné* elénekelte Erzsébet-himnuszát. Az ének után *H. Megyeri Mari* elszavalta *Lampért Géza* alkalmi költeményét. A *Szózat* rekesztette be az ünnepet és azután egész sereg koszorút helyeztek a szoborra. Az öreg honvédek koszoruját *Mikár Zsigmond* tette le.

Eszébe jutott, hogy neki is vannak fiai. Hát azok is ide fajulnának? Nem, nem.

És ment sietve ki az utcára.

A kik látták, csodálkoztak rajta, hogy mért bólogat olyan erősen.

A zokogás ráta; de igyekezett elfojtani. Minő szegény lenne az, ha látnák, hogy az alispán az utcán sir. Mint egy gyerek. Hogy mért, azt senki sem tudja, s ő senkinek sem fogja megmondani.

Nem hiú nék el, hogy annak a hősnek a fia az, a ki ennyibe vette az apját.

A legépebb fának is van üszkös, göresős ága. A kertész idejekorán lenyesi, hogy meg ne rontsa a törzset.

De nálunk bizonyára nincs több ilyen üszkös ág. Már hogy volna! Nálunk esupa kegyelet, őszinteség és szeretet minden. Talán ezt az esetet is csak én gondoltam ki. . . Mert hiszen az a bizonyos Árpád régen meghalt. Eltérte mindenét, elmúlatta az életét. A koporsójára az volt írva: „meghalt harminczegy éves korában”. Csak az nem volt rajta a gyászjelentésen: „kimerülésben”. Nem hitték volna úgy sem, hogy az öregek betegsége vitte a sirba azt a viruló, derék fiatal embert.

A szalagon ez a felírás van: „Kegyeletű Erzsébet királynénak, a ki áldott kezével oly sok keserves könyűt törölt le a szabadságharc nyomorékjainak szeméből”. Gödöllő közönsége elhatározta, hogy évenként a királyné halála évfordulóján ünnepet rendez.

— **Fertőző betegségek.** Községünkben a mult hét folyamán a ronesoló toroklob 2-, a vörheny 3- s a vérhas 1 esetben fordult elő.

— **Műtanrendőri bejárás.** A rákosi rendező és a palota-újpesti megálló között most létesített „*Palota-Ujfalu*” állomásnak f. é. szeptember hó 18-án volt a műtanrendőri bejárása. A bejárásban részt vettek a vasut és hajózási felügyelőség részéről: *Marcsó Károly* biztos mint elnök. A vármegye közíg. bizottság részéről: *Mészöly László* jegyző, *Ivánka Pál* főszolgabíró, *Cseresnyés István* kir. mérnök. A vármegye közönsége részéről: *Volfner Tivadar*. Ujpest részéről: *Hoffer Miksa* mérnök. Rákospalota részéről: *Tóth István* bíró, *Veszelszky Béla* jegyző. Az államvasutaktól: *Stejskal József* osztályvezető felügyelő, *Stieglér Lajos* felügyelő, *Berényi Lajos* felügyelő, forgalmi főnök, *Potz Jenő* főmérnök, s *Palota-Ujfalu* állomás főnöke. Az elnök s a bizottság az állomást minden tekintetben megfelelőnek találta s a megnyitásra az engedélyt azonnal megadta. Az első vonat ma szeptember hó 19-én reggel állott meg az új állomáson, melyvel kapcsolatosan egy vas-felüljáró is létesített, mely Palotát az új műhelyteleppel köti össze. Az új állomással *Volfner Tivadar* nagy hála kötelezte Rákospalota s különösen Ujfalu közönségét, mert csak az ő hathatós közbenjárásának köszönhető az új megállóhely létesítése. A „*Palota-Ujfalu*” állomásnál az összes Budapest nyug. pályaudvar és Palota-Ujpest között közlekedő személyvonatok az alábbi menetrend szerint egy percznél kevesebb időre meg fognak állani. Nevezetesen:

Budapest felől:

A 166. sz. vonat	reggel 6 óra 07 perczkor.
" 168. " " "	" 7 " 07 " "
" 170. " " "	d. e. 9 " 27 " "
" 172. " " "	d. u. 12 " 27 " "
" 176. " " "	" 2 " 32 " "
" 178. " " "	" 4 " 28 " "
" 180. " " "	este 6 " 12 " "
" 182. " " "	" 7 " 52 " "
" 184. " " "	" 9 " 37 " "

Budapest felé:

A 161. sz. vonat	reggel 4 óra 28 perczkor.
" 163. " " "	" 5 " 28 " "
" 165. " " "	" 6 " 28 " "
" 167. " " "	" 7 " 23 " "
" 169. " " "	d. e. 9 " 58 " "
" 171. " " "	d. u. 12 " 43 " "
" 173. " " "	" 1 " 48 " "
" 175. " " "	" 2 " 53 " "
" 177. " " "	" 5 " 28 " "
" 179. " " "	este 6 " 38 " "
" 181. " " "	" 8 " 08 " "
" 183. " " "	" 9 " 53 " "

Díjszabás tekintetében P. Ujpest állomás díjszabása mérvadó.

— **Hány elmebeteg van Pestvármegye területén?** A tiszti főorvos által a belügyminiszterhez felterjesztett kimutatás szerint 1147. Ezek közül 674 férfi, 473 nő; 895 nőlen vagy hajadon, 189 házias és 63 özvegy. Alkoholista van 73. Idiota vagy eretn testi fogyatkozással 231, testi fogyatkozás nélkül 545.

— **Egy életunt.** Vasárnap éjszaka az Árpád-uton egy középkori férfi holttestére bukkantak a járőrelők. Homloka át volt löve s mellette forgópisztoly hevert, a miből azt lehet következtetni, hogy az illető ongyilkossá lón. A zsebében egy *Meyer Miklós* névre kiállított igazolványt találtak. Holttestét beszállították a hullaházba.

— **A záróra.** A záróra-kérdés rendezését már 1898-ban sürgette községünk előljárósága. Pestmegye törvényhatósága végrehalára elkészítette az újpesti zárórákra vonatkozó szabályrendeletet s leküldte a község előljáróságához azon czélból, hogy a községi képviselőtestület s a rendőrség véleményét kikérje s azután terjessze ismét föl a megyei törvényhatósághoz. E szabályrendelet szerint a *vendéglők*, *sörházak* és *kocsimák* éjjeli 1 órától 4 óráig nem lehetnek nyitva. A zenélés — a *jancztermek* kivételével — éjjeli 12 óráig tarthat, de *fuvóhangszerekkel*, *dobbal* csak 11 óráig lehet zenélni. A *kávéházak* egész éjjel nyitva tart-

„A játéknak vége van!” sügta fülébe az idő, s Anna nagykoru lón.

A ház kulcsait köténye mellé akasztá s e kulcsokkal az erély, kitartás, költőtekin- tés és előre látás költöztek lelkébe.

Megértette a kort, felfogta a viszonyokat, tisztában volt az emberekkel, tudta kivel beszélhet őszintén, s ki előtt kell némának lennie; tudta miként kell megvendégelnie a jó barátot — még ha éjjel jő is, pedig sok- szor jött — s hogy kell kielégíteni az ellen- séget; tudta mire kell készülnie, ha a *négyei* kutyák ugatása a zsandárok közeledését je- lezte, avagy ha kozákok tüntek fel a látha- táron. Alig látta tizennégy tavaszának a vi- rulását s máris kétszer annyi nyárnak a ta- pasztalatával bírt!

A július 17-diki váci esata után atyja házában, a sülyki pusztán látták a hurbanis- ták kémei Graeza Antalt, s a jó hirt rögtön besugták *Rotaridesznek*, aki *Král János* tót költő barátjával, egy egész fegyveres pa- rasztokból álló sereget gyűjtött maga köré Pribelen.

A Hurbán-sereg, Rotaridesz és Král ve- zénylete alatt fel is kerekedett azonnal s vad esordaként rohanta meg Graeza János há- zát, követelvé az atyától, hogy adja elő Antal fiát. Miután azonban egy sebesült „András nevű huszáron kívül mást nem tudtak felfedezni, hozzáfogtak a fosztoga- tásához. Az egyik része levezettette magát a gazdag pinczébe, s arra kényszerítették az agg Graezát, hogy minden hordóból igyék, mert attól tartottak, hogy egyik vagy má- sikban meg lesz a bor mérgezve. A másik része pedig neki esett a szobáknak, feltör- tek szuronyakkal minden zárt s magokhoz vettek minden értékes tárgyat, pénzt, ezüst- neműt, fegyvereket, fehérneműt.

Egy hatalmas „hurmh” tört ki ajkaikon, midőn a kis Anna szobájának ajtaját be- törve, a szobában megpillantották a gyö- nyörű leányt.

— Itt a Kossuth-kölyök!

— Szuronyra véle, ha nem mondja meg hol a bátyja!

— Semmi kegyelem a Kossuth-kutyá- nak; — kiáltozák ékes tót nyelven össze- vissza.

Es Anna testének minden részén érezte a szuronyok hegyét, de nem ijedt meg, hosz- szu, barna selyem haját hátravetve s büszkén felemelt fejjel kiáltá:

— Eljen a haza!

A vadállatok egyike a leánykának épen jobb szemébe akarta döfni szuronyát, midőn *Král*, a kinek költői szívére talán hatást gyakorolt Anna szépsége és bátorsága, ki- parancsolta embereit a leányka szobájából.

A Hurbán-esorda ekkor dőzsölni kezdett s miután mindent meettek s ittak, a mi megehető s megiható volt, kivették az is- tallókból Graeza Antal gyönyörű paripáit, köztük a sebesült huszár lovát is, ki az igás- lovakat s befogták a kocsiba, felpodgyászol- ták az elrabolt jószágot s a felfedezett nem- zetőri zászló alatt diadalmasan utnak in- dultak.

András, a sebesült huszár, kit szintén magokkal vitték, harmadnapra érkezett visz- sza a Sülyki pusztára egészen pőrén. Fel akarták akasztani, már a köteleit is nyakára tették, de *Král* megkegyelmezett ennek is.

Rotaridesz kitöltött bosszuját, „a kis republikát” kirabolta, de Graezától még sem szabadíthatta meg a remegő Hurbanis- tákat. Graeza Antal már Losonc körül portyázott.

A kis Annát a szabadságharc lezajlása után szintén a pozsonyi haditörvényszék elé akarták czipelni a zsandárok, s ha elérte volna már azt a kort, amelyben törvény elé állítható az osztrák törvények szerint az emberi lény, bizonyára vasra verik s börtönbe temeti ama nagy büneért, hogy a buj- dosó honvédeket rejtegette s éjjelenként ter- itett asztallal várta.

A börtöntől ugyan megmenekült, de a zaklatástól még férjhez menetele után sem. Hiába, Graeza Antalnak *huga* volt!

A menyasszony szíve.

Mi a sziv?

Egynek semmi, másnak minden!

Az aranyimádónak eszköz. Az észimá- dónak teher. Az anyag emberének egy kis érdekes husdarab. Az érzelem emberének minden jónak és rossznak, nemesnek és nemtelennek tárháza.

Az ifjuságnak költészet. A férfi-kornak a tettek rugója. Az agg-kornak rom, mely- nek omladéka között a halál elől bujkál.

Es a menyasszonyoknak?

Valami, a mi akkor is fáj, a mikor boldog!

Nem értem azokat a menyasszonyokat, a kiknek szívében egy „Angyalüdvözet”, egy „Miatyánk” a szerelem s aztán egész életük csak egy hosszu-hosszu „amen”-e ez érzélemnek; a modern menyasszonyokat sem értem, a kik csak azért lőnek menyasz- szonyokká, hogy a párta korlátait lerázva, a fejkötő alatt szabadon folytathassák érzel- meikkel a tiltott üzleteket.

Értem azokat a menyasszonyokat, a kik azért élnek, hogy szívük választottját szer- ressek, s azért szeretnek, hogy egyedül csak neki, a vőlegénynek s azután a férjnek élhessenek.

Ertem azokat, a kiknek a szerelem min- den s a kiknek az élet — szerelem nélkül — semmi!

Ilyen menyasszonya volt Graeza Antal- nak, a szép és gazdag *Plachy Vilma* Korpo- nán.

Vilma istenítette, magas műveltségű, bátor, sőt vakmerő vőlegényét. Büszke volt reá. De mennél büszkébbé tették őt hőstet- teli: annál jobban remegett életeért, azon életeért, a mely szívének éltető napja s a melynek leáldoztával koporsó reá nézve a világ.

A menyegző napja ki volt tűzve, csak néhány nap választotta már el ama pillan- tatótól, a mely színig tölti az öröm poharát. Oly boldog volt az a menyasszonyi sziv, mint a milyen csak egyszer szokott lenni az életben, s mégis úgy fájt, úgy remegett mintha a halál hideg keze nehezült volna reá.

Es nem ok nélkül.

A várva várt pillanat megérkezett, de a helyett, hogy az öröm poharát színig töltötte volna, felfordította s azután keserű örömmel, halálos méreggel öntötte tele s a bájos menyasszonyt arra kényszeríté, hogy fenékiig üritse.

— Jó napot Vilmácskám! — szolt Vilma szobájába lépve *P. Tini*, Záhony jegyese.

— Mi baj? — kérdé balsejtelemtől meg- kapatva Vilma. Arzod halvány s kezében remeg a kezéd!

— Oh édes Vilmám! . . .

— Beszélj kérlek, beszélj!

— Záhony egy titkos embere egy negyed órával előbb érkezett hozzánk.

— Tovább, tovább! . . .

— A haza el van veszve. Görgey augusz- tus 13-án, tehát nyolcz nappal ezelőtt letette Világosnál a fegyvert. Elárulta a nemzetet s az ellenség bosszujának dobta oda áldozat- ul az összes hazafiakat!

— Szörnyű! Szörnyű! És jegyeseink?

— A hegyek között bujdosnak, mert üldöztetnek.

— Szent Isten, mi lesz ennek a vége? — sóhajtá, izzó homlokát tenyerébe rejtve Vilma.

— A vége! . . . — hangzott az ajtó kü- szöbén megjelenő Nándory főbíró ajkáról — olyan, lesz, a milyet megérdemelnek!

— Uram . . . — szóla méltóságteljesen Vilma — a becsületes ember nem hallgatód- zik s a művelt ember nem lép így be hől- gyek szobájába.

— Jobb lesz szelidebb hangon turbé- kolni — válaszolá gunyosan Nándory — édes gerliczém. Csak azért jöttem, hogy szí- veskedjék az erkélyre lépni s hallgassa meg, a mit az utczán, éppen a házuk előtt ki fog- nak hirdetni.

Ezzel hátat fordított a durva férfi a két hölgynek s e pillanatban csakugyan meg- szólalt az utczán a dob és a két leány ön- kénytelenül az erkélyre sietett.

Az erkély alatt, az utcza apraja és nagyja a dobos körül állott s a sárga-fekete tanács egyik tagja nyomtatott kiáltványt tartva a kezében, az erkélyen levő hölgyek felé for- dulva harsány hangon olvasá:

„Ő felsége a császár nevében!

Ezennel közhírré tétetik s tudtára adatik mindenkinek, hogy *Graeza Antal*, volt hont- megyei, bozói járási szolgabíró, nemzetőri kapitány s egy lovas guerilla-esapat vezére, a császári haditörvényszék által *halálra ítél- tetett s fejére 500 arany kiütetett*, mely összeg azonnal ki fog fizettetni annak, a ki a fent- nevezettet élve avagy halva a császári kor- mány közegeinek átszolgáltatta!”

Egy éles sikoj hasította át a levegőt s Tini karjai közé hanyatlott Vilma. A sze- gény leány csak annyit tudott még rebegni:

— Tóni fejére . . . vérdíj? Elvesztünk.

Aztán örökre elnémultak ajkai. A *meny- asszony szíve megrepedt*.

A gyászhiat Záhony embere vitte meg a bozói várba Graezának s a villám nem sujthat le embert jobban, mint hősünket menyasszonyának halála.

Nem könyezett, nem jajgatott, csak arca mutatta, hogy keblében a titánok vad har- czát vívják a kínos érzelmek.

— Látnom kell őt utoljára! — kiáltá, midőn keringni kezdé ismét ereiben a vér.

— Nándory száz Hurbanistával őrizteti a kapukat, jegyzé meg Záhonyak Korpo- nán járt embere.

— Es ha egy légió őrzi is, — válaszolá Graeza — mégis látnom kell őt.

— Induljunk, — mondá Záhony, a pari- pákat elővezettetve.

Es a két hős rémkirályként vágatott Korpona felé az éji homályban. A Deviese és Korpona közötti esárdában hagyván lo- vaikat, gyalog folytatták utjokat. Korpona kapujához a nap lenyugta után érkeztek. A kapunál csakugyan egy fegyveres Hur- banista állott őrt.

— Dobri veeser! (Jó estét) köszönté Záhony az őrt.

— Pán boeh daj! (Adjon Isten) viszonzá a jámbor harezfi.

— Kire les kendi? kérdé Graeza.

— Graeza és Záhony urakra!

— Hát elfogná kend Záhonyt? folytatá Záhony.

— Dehogy fognám, dehogy fognám — bizonykodik a tót, hiszen játszótársa voltam — Hogyan?

(folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

Egy választó polgárnak. *Megengedett választási költségek a következők: a) a választóknak a választás helyére való szállítása és visszaszállítása. Ha a szállításhoz és visszaszállításhoz a kérdé- es választókerületben szavazásra jogosult vála ztót, vagy vele egy háztartásban élő hozzátartozóját fogadják föl: a fuvarozási díj nem lehet nagyobb annál az összeg- nél, a melyet a szabályrendelet megállapít. Az ezt meghaladó összeget vesztegetés céljából adottnak tekintik; b) oly választókerületben, melyek több községből állanak, a választóknak szükséges ellátása a választás helyén és annak ideje alatt. A megenge- dett szükséges ellátásnak tushágását a törvény- etetésnek es itatásnak tekintik; c) a választóknak zászlókkal és csekély értékű jelvényekkel való ellátása. A választóknak szállítás vagy szükséges el- látás, ugyszintén zászlók és jelvények helyett pénz nem adható.*

Steiner József

szabó- és férfidivatüzlete.

Van szerencsém Ujpest n. é. közönségé- nek b. tudomására adni, hogy az **uj köz- ségházában István-utca 12. sz. a.** a mai modern kor igényeinek teljesen meg- felelő uj

szabó- és férfidivatáru fióküzletet

rendeztem be, a hol is nagy választékban a legjutányosabb áron következő czikkek úgy mint:

ingek, gallérok, manszetták, zseb- kendők, esernyők, harisnyák, kala- pok és mindennemű férfi pipere-czik- kek kaphatók.

Férfiöltönyök mérték szerint a legfino- mabb és legujabb divat szerint jutányos áron készíttetnek.

Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy a n. é. közönség igényeit pontos és reális ki- szolgálás által minden irányban kielégítem, miért is szives támogatását kéri

alázatos tisztelettel

9-10 **Steiner József** szabó- és férfidivatáru-üzlet tulajdonos.